

Cand n-o mai fi subventia, cine-o sa mai vrea pasunea?

Descriere imagine:
Pajiste verde

În legislatia europeana, termenul folosit pentru a numi beneficiarul platilor SAPS este "agricultorul?". La noi tinde sa-i ia locul ?consiliul local?...

Problemele pasunilor comunale si a platilor pe suprafata pentru acestea sunt un subiect pe care revista Ferma îl analizeaza de mai bine de doi ani. Lacunele legislative si cazurile particulare care ne-au fost supuse atentiei ne-au determinat sa facem acest demers jurnalistic, care trebuie tratat ca atare.

Nu avem atributii juridice pentru a trage la raspundere pe cineva, avem însa posibilitatea realizarii unei documentatii serioase si responsabile, prin care sa redam clar anomaliiile din legislatie si efectele dezastruoase ale aplicarii acesteia.

Argumentele si trimiterile legislative pe baza carora am analizat subiectul sunt sustinute si de raspunsurile primite la întrebările pe care le-am adresat Ministerului Agriculturii si APIA.

Cine are dreptul sa depuna cerere la APIA?

Normalitate: reglementarile europene precizeaza foarte clar ca utilizatorul pasunii este crescatorul de animale. Cine utilizeaza pasunea, are si obligatia de a o întretine. Iar cine o întretine, primeste si banii de stinati întretinerii ei.

Anomalie legislativa: si la noi, la o prima vedere, lucrurile stau cam la fel. Doar ca acolo unde nu sunt crescatori de animale sau daca sunt crescatori, dar acestia nu depun cereri pentru concesionarea pasunii, atunci Consiliul Local (CL) are dreptul sa solicite subventia pe suprafata, în calitate sa de administrator al pasunii. Aici apar doua aspecte.

Unul se refera la punctul 2, litera c) din declaratia de eligibilitate a Consiliului Local, prevazuta în Ordinul 41/2010: ?suprafetele pentru care solicitam plata NU sunt utilizate de catre alti fermieri. Utilizarea pasunilor comunale de catre alti fermieri, chiar în conditiile în care pentru aceste terenuri nu sunt încheiate contracte de arenda, concesiune, închiriere sau nu se încaseaza taxe de pasunat, determina neeligibilitatea acestora?.

Adica, pe suprafata de pasune pentru care cererea o depune consiliul local, nu au voie sa intre alte animale, decât cele ale primariei, daca le are în proprietate! Ori, în timp ce MADR emite astfel de prevederi, în tara multe dintre primarii anunta crescatorii ca anul acesta cererea pentru subventia pe suprafata o depune consiliul local, iar crescatorii pot folosi pasunea în continuare în mod gratuit (pentru ca e ILEGAL ca un CL sa ia si banii de la APIA si sa încaseze si taxe de pasunat!). Prin urmare, daca urmărim prevederile Ordinului 41, aceasta situatie duce în mod direct la neeligibilitatea Consiliului Local!!!

CL-urile își fac propria lege

Un al doilea aspect este legat de faptul ca, desi toate asociatiile si federatiile crescatorilor de animale au solicitat excluderea de la platile directe pentru pasune a consiliilor locale, acestora din urma li s-a dat, se pare, si mai multa "libertate".

Doar asa se explica de ce în ultima perioada apar consilii locale care reziliaza fara drept de apel contractele de concesionare sau închiriere a pasunilor comunale încheiate cu crescatorii si care sunt perfect valabile, invocând tot felul de nerespectari ale prevederilor contractuale.

Ba mai mult - si deja avem multe sesizari în acest sens, pe care le analizam - primarii refuza categoric chiar si sa înregistreze cereri de concesionare venite din partea crescatorilor de animale, spunând tare si raspicat ca anul acesta CL-ul va depune dosarul la APIA pentru subventie!

Ordinul 41: prevederi de dragul prevederilor

Conform Ordinului MADR nr. 41/2010, reprezentantii consiliilor locale trebuie sa completeze, ?alaturi de celelalte documente continute de formularul de cerere unica de plata pe suprafata, si Anexa Nr. 1 - Declaratie de eligibilitate pentru suprafetele de pajiste permanenta utilizata de consiliile locale. Prin acest document, consiliile locale declara pe proprie raspundere ca pe suprafetele pentru care solicita sprijin nu au fost încheiate contracte de arenda, concesiune, închiriere, nu se încaseaza taxe de pasunat si ca vor desfasura propria activitate agricola?.

Am descris anterior cum "rezolva" CL-urile problema contractelor încheiate cu crescatorii înainte de aparitia acestui ordin.

Printre angajamentele pe care si le ia consiliul local în ceea ce priveste desfasurarea propriei activitati a gricole pe pasune, este si acela ca "au consultat crescatorii de animale pentru stabilirea modului de gospodarie a pasunii - conform alin. 2, art. 18 din Legea 72/2002".

Am vrea si noi sa vedem vreun consilier consultând crescatorii de animale si putem spune atunci ca le-am cam vazut pe toate! Desigur, atâta timp cât declaratia e pe proprie raspundere dar nu raspunde nimeni pe ntru ea, totul este posibil... Chiar daca APIA ne declara ca "solicitarea platii pe suprafata fara respectarea acestor conditii este considerata sollicitare de plati necuvenite si supradeclarare a terenurilor agricole?. Le si verifica cineva???

Cine si ce controleaza?

APIA verifica daca s-au respectat Bunele Conditii Agricole si de Mediu, si nu daca subventia a fost întrebuintata pentru întreținerea pasunii sau în alt scop, pentru ca, asa cum ne-a informat Biroul de presa al Agentiei, ?În ceea ce priveste destinatia fondurilor europene acordate ca sprijin pe suprafata, mentionam faptul ca în nici un regulament european si nici în legislatia nationala nu este specificata în mod expres destinatia sumelor primite de catre fermieri. Având în vedere faptul ca sunt fonduri pentru agricultura si dezvoltare rurala, este RECOMANDAT ca acestea sa fie utilizate în scopul exploatarii si/sau întreținerii terenului agricol.?

Controalele APIA se fac pe esantioane si în baza sesizarilor. La control se verifica îndeosebi prevederile GA EC 10 - evitarea instalarii vegetatiei nedorite pe terenurile agricole, inclusiv pe terenurile care nu mai sunt exploatate pentru productie si GAEC 7 - mentinerea pajistilor permanente prin asigurarea unui nivel minim de pasunat sau prin cosirea lor cel puțin o data pe an.

Regulamentul (CE) nr. 73/2009 prevede foarte clar ca "suprafata agricola inclusa în schema de plata u nica pe suprafata reprezinta partea din suprafata agricola utilizata a acestor state care este mentinuta în b une conditii agricole, indiferent daca se afla sau nu în exploatare".

Ne întrebam, totusi, cine este proprietarul de drept al pasunii: primaria sau comunitatea? Ministerul A griculturii ne-a precizat ca "pasunile au fost trecute în proprietate privata a localitatilor, si date în ad ministrarea consiliilor locale, conform prevederilor Hotarârri nr. 890/2005. Legislatia care se aplica p entru pastrarea, întreținerea si utilizarea pajistilor aflate în administrarea consiliilor locale ale co munelor, oraselor, respectiv municipiilor este armonizata cu legislatia europeana".

Armonizata poate, dar aplicata în nici un caz! În baza prevederilor regulamentelor europene, care ar tr ebuie aplicate si la noi, consecintele neîntreținerii suprafetelor de pasunat sunt dintre cele mai grave.

Doar în România e fiecare cu legea lui. Nimeni nu verifica starea dezastruoasa a pasunilor, nimeni nu ve rifica unde s-au dus taxele de pasunat, dar toata lumea e foarte interesata de banii pe suprafata! Asadar, la noi, pajistile comunale sunt proprietatea privata a comunelor, data în administrare consiliilor l ocale. {i tocmai de aceea, unii consilieri considera ca sunt îndreptatiti sa verifice destinatia banilor e uropeni, desi nimeni nu le-a dat acest drept.

Ori daca Primaria își aroga, prin contractul de concesiune a pasunii catre crescator, dreptul de a v

erifica daca agricultorul a utilizat fondurile de la UE pentru pasune, ne întrebam de ce n-ar verifica A PIA destinatia acestor bani, macar acolo e evident ca nici subventia, dar nici alti bani (taxele de pasunat, spre exemplu) n-au intrat în pasune?

UNA SE DISCUTA, ALTA SE EXECUTA

În data de 7 martie am avut o interventie în direct la emisiunea "Viata Satului", al carei invitat era Florin Faur, director general APIA. Întrebarea adresata directorului APIA a fost daca anul acesta consiliile locale pot depune sau nu cereri privind plata pe suprafata pentru pasunile comunale?

Întrebarea era fireasca în conditiile în care la începutul acestui an, la o întâlnire a crescatorilor de animale din județul Timis, **Florin Faur, pe atunci director al APIA Timis**, spunea tare si raspicat ca de anul acesta consiliile nu mai pot depune cereri! E drept ca în acel moment se stia ca ministrul Mihail Dumitru va semnata ordinul prin care sa se legifereze aceasta excludere.

Numai ca, între timp, au intervenit discutii cu Ministerul Administratiei si cu reprezentantii consiliilor locale din România, care au schimbat complet demersul initial.

Florin Faur spune ca exista trei tipuri de primarii: cele care concesioneaza pasunile crescatorilor de animale, cele care solicita subventia si respecta legea si primariile care iau subventia, dar nu respecta conditiile de eligibilitate. "Tocmai de aceea s-a ajuns la aceasta forma finala, în care si consiliile au ramas eligibile", adauga directorul APIA.

Pe de alta parte, Florin Faur spune ca Ordinul 41 a schimbat putin lucrurile, în sensul ca "merge spre noi chestiuni mai rigide", dar ca înca planeaza asupra problemei un mic procent de ambiguitate, cum ar fi exemplul aceluia "se recomanda? concesionarea pe zece ani.

Desi probabil ca nimeni nu-i va urma sfatul, directorul APIA spune ca "poate ar fi bine ca în acele locatii unde consiliile locale vor sa solicite (subventia pe suprafata n.r.), s-o lase mai pe sfârșitul perioadei de depunere. Este o recomandare, de asa maniera, încât sa aduca, poate, un pic de lumina?".

PRIMARIILE POT RASPUNDE PENAL!

Adrian Radulescu, secretar de stat în Ministerul Agriculturii "vreau sa specificam foarte clar pentru agricultorii crescatori de animale: ei sunt cei care vor depune cereri pentru aceste pasuni. Primarii vor depune cereri numai daca nu le-a fost solicitata respectiva suprafata pentru pasunare de catre asociatii sau de catre crescatorii de animale. Aici apar doua aspecte:

1. Asociatiile si crescatorii de animale trebuie sa faca dovada de o încarcatura de 0,3 unitati vita mare pe suprafata, ca sa primeasca acea subventie, pentru ca sa nu mai se tot faca asociatii de astea fantoma, tot prin intermediul Primariei.
2. Daca se face dovada ca agricultorii sau asociatiile au cerut la Primarie arendarea/concesionarea acestor terenuri, si ele n-au fost date, iar primaria a depus cerere pentru a primi acel sprijin, se anuleaza

sprijinul si vor raspunde inclusiv penal!

Sunt doua lucruri esentiale care au aparut în acest an fata de anii trecuti. Asta am vrut sa specific foarte clar pe întelesul agricultorilor si al primarilor. Domnul director (al APIA, Florin Faur, n.r.) a explicat bine, dar tehnic.

Eu am vrut sa explic mai popular. Primariile sunt eligibile pentru suprafetele care n-au fost solicitate pentru arendare/concesionare de catre crescatorii de animale sau asociatii?.

(interventie în direct la emisiunea "Viata Satului", în 7 martie a.c.)

Olivia FIRI, Nicoleta DRAGOMIR